

Alþingi - Nefndasvið  
Atvinnuveganefnd  
Austurstræti 8-10  
150 Reykjavík



F I S K I S T O F A

Dalshrauni 1 220 Hafnarfirði  
S: 569 7900 F: 569 7990  
fiskistofa@fiskistofa.is  
www.fiskistofa.is

Hafnarfjörður, 15.05.2015  
Tilv. 0021/2015 - 0.2.1

Efni: Minnisblað um lækkun sérstaks veiðigjalds

Á fundi atvinnuveganefndar Alþingis þann 6. maí sl. var óskað eftir að Fiskistofa skilaði nefndinni minnisblaði um framkvæmd lækkunar á sérstöku veiðigjaldi skv. bráðabirgðaákvæði II við lög um veiðigjald nr. 74/2012. Sérstaklega var rætt á fundinum hvort tryggt væri að skuldir, sem lækkunarútreikningar byggjast á, eigi eingöngu rót að rekja til kaupa á innlendum aflahlutdeildum.

Fiskistofa ákvarðar rétt til lækkunar á grundvelli laga nr. 74/2012 og reglugerðar 838/2012 um tímabundna lækkun sérstaks veiðigjalds, með síðari breytingum.

Í 1. mgr. bráðabirgðaákvæðis II við lög 74/2012, með síðari breytingum, segir að greiðandi sérstaks veiðigjalds eigi rétt á lækkun vegna vaxtakostnaðar við kaup á aflahlutdeildum sem einungis eru íslenskar, að tilteknum skilyrðum uppfylltum.

Í 2. mgr. er svo að finna lýsingu á því hvernig á að reikna út lækkunina, en hún hljóðar svo:

*Séu skilyrði 1. mgr. uppfyllt skal lækka sérstakt veiðigjald á hverju fiskveiðiári frá 2012/2013 til 2016/2017 um sem nemur vaxtagjöldum samkvæmt skattframtali fyrir árið 2011 í sama hlutfall og skuldir skv. b-lið 1. mgr. eru sem hlutfall af vaxtaberandi skuldum í heild eftir að frá þannig reiknuðum vaxtagjöldum hafa verið dregin 4% af reiknuðu stofnverði rekstrarfjármuna, sbr. b-lið 1. mgr. Lækkunin skal þó aldrei vera meiri en sem svarar 4% af bókfærðu verðmæti ófyrnanlegra eigna samkvæmt skattframtali fyrir sama ár.*

Bráðabirgðaákvæði II var ekki í frumvarpi til um veiðigjöld sem lagt var fram á Alþingi 26. mars 2012. Ákvæðið kom inn með breytingatillögu meirihluta atvinnuveganefndar. Í nefndarálit meirihlutans er reiknireglunni lýst og í framhaldi af þeirri lýsingu segir ma.:

*Með þessu telur meiri hlutinn að verulegu leyti komið í veg fyrir að skuldir vegna fjárfestinga í öðru en fastaffármunum og veiðiheimildum hafi áhrif á lækkun veiðigjaldsins. Frá vaxtagreiðslum eru dregin 4% af verðmæti fastaffármuna en vextir af þeim eru reiknaðir sem hluti 8% árgreiðslunnar. Standa þá eftir vextir sem ætlað er að séu komnir til vegna kaupa á veiðiheimildum beint eða með yfirtöku félaga sem áttu slíkar heimildir. Þau takmörk eru einnig sett að sú fjárhæð sem gengur til lækkunar á veiðigjöldum sé ekki meiri en 4% af ófyrnanlegum eignum, sem að mestu leyti eru keyptar veiðiheimildir og bókfærð viðskiptavild vegna yfirtöku á félögum. Tillagan gerir ráð fyrir að fjárhæðir þessar verði*

*miðaðar við árið 2011 og framreiknaðar frá lokum þess hverju sinni.*

(undirstrikanir undirritaðs)

Ljóst er af nefndarálitinu sem fylgdi breytingatillögunni að stefnt var að því að setja reiknireglu sem nálgast það að einangra vaxtagjöld vegna kvótakaupa. Jafnframt kemur fram að reglan er ekki óskeikul. Ákvæðið og nefndarálitið gefa á engan hátt til kynna að rekja eigi nákvæmlega tilurð hvernar skuldar fyrir sig.

Með lögum nr. 47/2014 var bætt inn í 1. mgr. bráðabirgðaákvæðisins orðunum; „sem einungis eru íslenskar“. Í áliti meirihluta atvinnuveganefndar 15. maí 2014 er greint frá þessari breytingatillögu, en ekki útskýrt hvernig hún eigi að hafa áhrif á útreikning lækkunar. Með lögum 47/2014 var engin breyting gerð á reiknireglunni í 2. mgr. bráðabirgðaákvæðisins.

Eftir setningu laga 47/2014 hefur ráðherra aðeins gert eina breytingu á reglugerð um tímabundna lækkun sérstaks veiðigjalds og varðar hún ekki ofangreint atriði. Gefin var út breytingareglugerð 11. júní 2014, en hún snýr eingöngu að styttingu gildistíma lækkunarréttar og breytingum vegna skuldaniðurfellinga.

Þær reglur sem Fiskistofa á að nota við útreikning lækkunar eru því óbreyttar að því er varðar uppruna vaxtagjalda.

Þegar Fiskistofa ákvarðar hvort aðili eigi rétt á lækkun þá er skoðað hvort hann hafi keypt til sín íslenskar aflahlutdeildir og sé ennþá handhafi þeirra. Þetta hefur verið gert frá setningu laga 74/2012, enda var alltaf litið svo á að gjaldandi hefði þurft að kaupa íslenskar hlutdeildir til að öðlast lækkunarréttinn, þó svo að það væri ekki sérstaklega tiltekið í ákvæðinu. Á hverju ári er farið yfir stöðuna hjá hverjum og einum umsækjanda og gengið úr skugga um að hann hafi ekki selt frá sér áður keyptar heimildir. Hafi umsækjandi selt frá sér hluta af keyptum heimildum skerðist lækkunarréttur í sama hlutfalli.

Lækkun er reiknuð út skv. 2. mgr. bráðabirgðaákvæðis II og 5. gr. reglugerðar 838/2012 sem er svohljóðandi:

*Gjaldandi sérstaks veiðigjalds skv. 4. gr. á rétt á lækkun gjaldsins vegna fiskveiðiársins 2012/2013, um fjárhæð sem nemur því hlutfalli vaxtagjalda samkvæmt skattframtali 2012 (tekjuárið 2011); sem vaxtaberandi skuldir skv. 5. tl. 2. gr. að frádregnum peningalegum eignum skv. 3. tl. 2. gr., eru sem hlutfall af vaxtaberandi skuldum skv. 5. tl. 2. gr., eftir að frá þannig reiknuðum vaxtagjöldum hafa verið dregin 4% af reiknuðu stofnverði rekstrarfjármuna.*

*Lækkun sérstaks veiðigjald skal ekki vera hærri en 4% af bókfærðu verðmæti ófyrnanlegra eigna, sbr. 2. tl. 2. gr. samkvæmt skattframtali 2012 (tekjuárið 2011).*

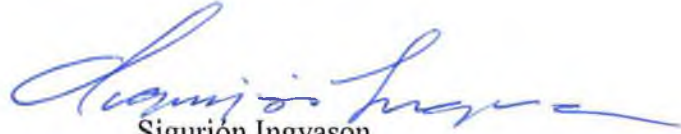
*Fjárhæð lækkunar sérstaks veiðigjalds ákvarðast aldrei hærri en álagt sérstakt veiðigjald.*

Í 2. gr. reglugerðarinnar er kveðið á um hvaða reiti í skattframtali gjaldanda eigi að miða við. Þar kemur fram að miða skal við heildarvaxtagjöld skv. reit 3640, heildarskuldastöðu skv. reit 6990 að frádregnum tilteknum liðum og ófyrnanlegar eignir skv. reit 5010. Ekki er kveðið á um nánari sundurgreiningu þessara liða, enda er hún takmörkuð í skattframtölum.

Eins og fram kom í nefndaráliti sem fylgdi bráðabirgðaákvæðinu er reiknireglan ákveðin nálgun við að reyna að einangra skuldir vegna kvótakaupa. Fiskistofa getur ekki lagt mat á það að hve miklu leyti óviðkomandi skuldir eða ófyrnanlegar eignir geti slæðst með í útreikning. Að mati Fiskistofu hafði breytingin með lögum 47/2014 um „íslenskar“

hlutdeildir litla þýðingu þar sem ekki var gerð breyting á 2. mgr. um hvernig ætti að reikna út lækkunina. Fiskistofa treystir sér ekki til að álykta um hvort hægt væri að einangra skuldir vegna kaupa á íslenskum hlutdeildum betur en gert er í nógildandi ákvæðum.

F. h. Fiskistofu



Sigurjón Ingvason  
sviðsstjóri lögfræðisviðs